

סמינר בנושא: סוגיות נבחרות בחקר בתחלואה כרונית וגרונטולוגיה

מס' קורס: 290.4048
מועד: יום ד' סמסטר א' 14:15 - 15:45

שם המרצה: ד"ר אנה זיסברג & ד"ר אפרת שדמי

דרכי התקשרות: azisberg@univ.haifa.ac.il; eshadmi@univ.haifa.ac.il

שעות קבלה: בתיאום מראש, במשרד 2106

אתר הקורס: אתר הוראה מתוקשבת קורס 290.4041

רקע:

הקורס המוצע משלב בין שני עולמות תוכן נושקים ומשלימים המצויים בחזית הטיפול והעניין של מערכות בריאות ואנשי מקצועות הבריאות. שינויים דמוגרפיים וטכנולוגיים מובילים בשנים האחרונות לעלייה מתמדת בשיעור החולים הכרוניים. יחד עם זאת העולם צועד למציאות בה קרוב לרבע מאזרחיו ישתייכו לקבוצת הזקנים, יתרה מכך, האדם הממוצע יחיה מחצית מחייו הבוגרים בתור זקן עם או בלי מחלות כרוניות מרובות. חולים כרוניים בכלל ואלו עם ריבוי תחלואה בפרט אחראים על צריכת מרבית שירותי הבריאות. עם זאת, מערכות בריאות אינן מותאמות לטיפול בחולי כרוני. בעיות של תיאום, חוסר הלימה של המבנה הארגוני והכספי, חוסר תמריצים, ובעיות פרופסיונאליות הם בין הגורמים המשפיעים על איכות הטיפול בחולה הכרוני. המחקר העוסק בהערכת ושיפור הטיפול בחולה הכרוני, המבנה המערכתי וסוגיות תיאורטיות ומתודולוגיות ידונו בהרחבה בקורס זה.

בדומה לחולה המורכב, גם האדם הזקן הוא היום הלקוח מספר אחד של מערכת הבריאות. יחד עם זאת, מערכת הבריאות בכלל ואנשי הסייעוד בפרט אינם מכירים ומשתמשים די הצורך בדרכי אבחון וטיפול המתאימים לאוכלוסייה הזקנה. הקורס הנדון יציע למשתתפיו להתעמק במגוון רחב של סוגיות קליניות, ופסיכו-סוציאליות בהקשר לטיפול/ עבודה עם זקנים. במהלך הקורס נכיר ונדון במושגי יסוד של גרונטולוגיה כגון: במקום" ועוד. נבחן מחקרים עדכניים וגישות אבחון וטיפול במצבים כגון: דיכאון, דמנציה, דליריום, ירידה תפקודית, Polypharmacy, הזנה בסוף החיים ועוד.

מטרות הקורס:

- יכירו את האתגרים המערכתיים לטיפול מיטבי בחולים כרוניים ואת הדרכים בהן נוקטות מערכות בריאות במטרה להתגבר על אתגרים אלו
- רכישת ידע במגוון הנושאים בתחום חקר הזקנה.
- הבנת מורכבות המצבים הגריאטרים (דרכי איבחון, טיפול וחקר)
- פיתוח אסטרטגיות שילוב ידע קיים בטיפול בזקן בפרקטיקה הסייעודית
- בחינה של כווני מחקר אפשריים עבור המשתתפים בקורס בתחום הזקנה

מבנה הקורס:

- הרצאות של המרצה והסטודנטים
- דיונים בכיתה/ אתר הקורס

תכנית שיעורים:

תאריך	נושא השיעור	חומר קריאה או הכנה אחרת במידה ורלוונטי
29.10.14	הכרות, זקנה, זקנים והמחקר בתחום בישראל ואולם	
5.11.14	Multi-morbidity וטיפול בחולה מורכב בקהילה (מרצה אורחת)	בליצ ר. ביטרמן, שדמי, א. (2012). Boyd, et al (2007).
12.11.14	תיאוריות הזדקנות ו"Successful aging"	Depp, & Jeste (2006). Rowe, & Kahn (1997).
19.11.14	Frailty & Geriatric syndromes במחקר ופרקטיקה טיפולית	Fried et al (2001). Lang, Michel, & Zekry (2009).
26.11.14	ירידה תפקודית המקושרת לאשפוז ותחלואה אקוטית	Covinsky et al (2011). Krumholz (2013).
3.12.14	HoPE FOR Study	Zisberg et al (2011). Gur-Yaish et al (2013).
10.12.14	סוגיות מרכזיות בטיפול בחולי כרוני: הגדרות, תחלואה כרונית וריבוי תחלואה	Tinetti, & Fried (2004) Grumbach (2003) Fortin et al (2005)
17.12.14	הזנה בחולים הסובלים מדימנציה מתקדמת (מרצה אורחת)	Mitchell et al (2009)
24.12.14	דליריום: בין מחקר לפרקטיקה	הרשקוביץ, א', ושצמן, ח'. (2008), דליריום. Inouye, et al (2010).
31.12.14	Polypharmacy	גרפינקל, ד. (2010) Garfinkel, & Mangin. (2010). Corsonello et al (2009).
7.01.14	כלים לניבוי סיכון: בחירת מטופלים בסיכון להידרדרות	Cousins et al (2002) Kansagara et al (2011)
14.1.14	מפגשים עם הסטודנטים לקראת הכנת העבודה סמינריונית	
21.1.14	הצגות הסטודנטים של עבודות סמינר	
28.1.14	הצגות הסטודנטים של עבודות סמינר	

רשימת קריאה של הקורס (לפי הסדר הקריאה המומלץ):

- Boyd, et al (2007). Guided Care for Multimorbid Older Adults, Gerontologist, 47 (5), 697-704.
- בליצ ר. ביטרמן, שדמי, א. (2012). ריבוי תחלואה כרונית ועומס תחלואה: אתגרים ומענה מערכת. הרפואה, 151 (7), 388-391.
- Tinetti ME, Fried T. The end of the disease era. Am J Med. 2004;116(3):179-185.

- Grumbach, K. Chronic illness, comorbidities, and the need for medical generalism, *Ann Fam Med*. 2003;1:4–7.
- Fortin M, Bravo G, Hudon C, Vanasse A, Lapointe L. Prevalence of multimorbidity among adults seen in family practice. *Ann Fam Med*. 2005;3(3):223-228.
- Depp CA, & Jeste DV. (2006). Definitions and predictors of successful aging: a comprehensive review of larger quantitative studies. *Am J Geriatr Psychiatry*, 14(1), 6-20.
- Rowe JW, & Kahn RL. (1997). Successful aging. *Gerontologist*. 37(4):433-40.
- Fried LP, Tangen CM, Walston J, Newman AB, Hirsch C, Gottdiener J, Seeman T, Tracy R, Kop WJ, Burke G, McBurnie MA & Cardiovascular Health Study Collaborative Research Group (2001). Frailty in older adults: evidence for a phenotype. *J Gerontol A Biol Sci Med Sci*. 56(3), M146-56.
- Lang PO, Michel JP, Zekry D. (2009). Frailty syndrome: a transitional state in a dynamic process. *Gerontology*, 55(5), 539-49.
- Covinsky, K.E., Pierluissi, E., Johnston, C. E. (2011). Hospitalization-Associated Disability. *JAMA*, 306(16). 1782-1793.
- Krumholz HM. (2013). Post-hospital syndrome--an acquired, transient condition of generalized risk. *N Engl J Med*. 368(2):100--2.
- Zisberg, A., Shadmi, E., Gur –Yaish, N., Sinoff, G., Srulovici, E., & Admi, H. (2011). Low mobility during hospitalization and older adults' functional decline. *Journal of the American Geriatrics Society*, 59(2), 266-273.
- Gur-Yaish, N., Zisberg, A., Sinoff, G., & Shadmi, E. (2013). Effects of instrumental and psychological support on levels of depression for hospitalized older adults. *Aging and Mental Health*. DOI:10.1080/13607863.2012.758234
- Cousins, MS, Shickle, LM, and Bander, JA. An Introduction to predictive modeling for disease management risk stratification disease management. *Disease Management* 2002;5(3):157-167.
- Kansagara D, Englander H, Salanitro A, Kagen D, Theobald C, Freeman M, Kripalani S. Risk prediction models for hospital readmission: a systematic review. *JAMA*. 2011 Oct 19;306(15):1688-98.
- Garfinkel D, Mangin D. (2010). Feasibility study of a systematic approach for discontinuation of multiple medications in older adults: addressing polypharmacy. *Arch Intern Med*. 11, 170(18),1648-54.
- Corsonello A, Pranno L, Garasto S, Fabietti P, Bustacchini S, Lattanzio F. (2009). Potentially inappropriate medication in elderly hospitalized patients. *Drugs & Aging*. Dec;26 Suppl 1:31-9.
- בליצ'ר, ביטרמן, שדמי, א. (2012). ריבוי תחלואה כרונית ועומס תחלואה: אתגרים ומענה מערכת. הרפואה, 151 (7), 388-391.

- גרפינקל, ד'. (2010). גישה חדשה להקטנת עומס התרופות (Polypharmacy) במבוגרים ובקשישים (The Garfinkel Method). כתב העת הישראלי לרפואה, 23, 27-31.
- הרשקוביץ, א' ושצמן, ח' (2008). דליריום. בתוך: א' הרשקוביץ וח' שצמן (עורכים). מדריך וושינגטון גריאטריה (עמ' 29-37) נורדיה: ידע.
- Inouye SK, Bogardus ST Jr, Baker DI, Leo-Summers L, Cooney LM Jr. (2000). The Hospital Elder Life Program: a model of care to prevent cognitive and functional decline in older hospitalized patients. Hospital Elder Life Program. *J Am Geriatr Soc.* 48(12):1697-706.

דרישות הקורס:

1. השתתפות פעילה בשיעורים וקריאת חומר תיאורטי
2. פרזנטציה של נושא העבודה הסמינריונית
3. הגשת עבודה רפרט (בזוגות) בנושא אותו ייבחרו הסטודנטים במהלך הסמסטר. הרפרט יכלול הצגת סוגיה מערכתית ומחקרית בתחום הטיפול בחולי כרוני או דיון סביב אחד מהנושאים הקשורים לחקר הזקנה .